

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.10.2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powołując się na przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1340) odmówił A. Z. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ wnioskodawca:

- nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat,
- przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej,
- po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy.

Zakład podał, że do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie zostały zaliczone okresy:

1) od 1.10.1979 r. do 10.06.1982 r., od 1.05.1984 r. do 30.09.1995 r. oraz od 1.10.1995 r. do 31.05.2000 r. ponieważ pracodawca w świadectwie pracy z 31.12.2003 r. wskazał stanowisko pracy niezgodne z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego.

ZUS poinformował, że wyłącznie przedsiębiorstwa podlegające pod sektor prywatny mogą podać rodzaj wykonywanej pracy powołując się jedynie na wykaz stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. Organ rentowy wskazał, że zakład pracy wystawiając świadectwo pracy w szczególnych warunkach na podstawie posiadanej dokumentacji, ma obowiązek określić rodzaj wykonywanej pracy, ściśle według wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. oraz podać stanowisko pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały lub powinien powołać się na wykaz stanowisk stanowiący załącznik nr 1 lub nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19.12.2008 r.;

2) od 29.03.2005 r. do 31.12.2007 r., ponieważ pracodawca w świadectwie pracy w pkt. 8 nie podał ściśle pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r.

Zakład wskazał, że po 31.12.2008 r. wnioskodawca nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych. ZUS poinformował, że za okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach od 1.01.2009 r., zgodnie z art. 38 ustawy pomostowej, płatnik składek jest zobowiązany złożyć druki (...) do 31 marca danego roku kalendarzowego za poprzedni rok. W przypadku wystąpienia z wnioskiem o przyznanie emerytury pomostowej, zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach w danym roku kalendarzowym, płatnik składek przekazuje do zakładu w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku - uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione okresy:

- 1) nieskładkowe w ilości 9 miesięcy, 25 dni,
- 2) składkowe w ilości 29 lat, 3 miesięcy, 27 dni,

co dało staż sumaryczny w ilości 30 lat, 1 miesiąca, 22 dni.

(decyzja w aktach ZUS)

Odwołanie od w/w decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Skarżący zarzucił błędne ustalenie stanu faktycznego co do okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego 15 lat. Podniósł, że przedłożył oprócz świadectw pracy także trzy zaświadczenia o wykonywaniu pracy

w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze, które nie zostały wzięte pod uwagę przez pozwanego, mimo iż zostały w nich potwierdzone okresy, w których wykonywał pracę o szczególnym charakterze. Podkreślił, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 7.02.1983 r., Dział VIII Transport i Łączność poz. 2 pkt 1 prace, które wykonywał kwalifikują się do prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności.

(odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że pozwany nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresów:

1) od 1.10.1979 r. do 10.06.1982 r., od 1.05.1984 r. do 30.09.1995 r. oraz od 1.10.1995 r. do 31.05.2000 r., ponieważ pracodawca w świadectwie pracy z 31.12.2003 r. wskazał stanowisko pracy niezgodne z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego. Pozwany dodał, że pod Wykazem A, Dział VIII, poz. 17 pkt 2 ppkt 1 wskazanym przez pracodawcę znajduje się: Dział VIII. W transporcie i łączności, Transport - 17. Prace ratownicze brzegowych stacji ratownictwa morskiego, wykonywane na jednostkach pływających oraz z lądu co pozostaje w rozbieżności z treścią świadectwa pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.12.2003 r. Podniósł też, że wskazania dokonane przez pracodawcę pozostają w rozbieżności z treścią świadectwa pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.12.2003 r., gdyż pracodawca wskazuje Wykaz A, Dział VIII, poz. 20 pkt 8 tj. montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych, 8) instruktor techniczny - zał. nr 1 do Zarządzenia Nr 33 Ministra Łączności z dnia 16.05.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności.

Organ rentowy wywodził, że powyższe wskazania dokonane przez pracodawcę co do Wykazu, D., poz. i pkt pozostają w sprzeczności z charakterem prac i nazewnictwem stanowisk wskazanych również przez pracodawcę w tymże świadectwie pracy z dnia 31.12.2003 r.

Wskazał nadto, że wyłącznie przedsiębiorstwa podlegające pod sektor prywatny mogą podać rodzaj wykonywanej pracy powołując się jedynie na wykaz stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. Zakład pracy wystawiając świadectwo pracy w szczególnych warunkach na podstawie posiadanej dokumentacji, ma obowiązek określić rodzaj wykonywanej pracy, ściśle według wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. oraz podać stanowisko pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały lub powinien powołać się na wykaz stanowisk stanowiący załącznik nr 1 lub nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19.12.2008 r.,

2) od 29.03.2005 r. do 31.12.2007 r., ponieważ pracodawca w świadectwie pracy z 31.12.2007 r. w pkt.

8 nie podał ściśle pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r.

Natomiast po 31.12.2008 r. odwołujący się nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych.

W konkluzji ZUS wnosząc o oddalenie odwołania ponownie podkreślił, że odmówił prawa do emerytury pomostowej, ponieważ ubezpieczony:

- nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat,
- przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej,
- po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy.

(odpowiedź na odwołanie k. 4-5)

W piśmie procesowym z dnia 5.01.2023 r. (data nadania k. 22) odwołujący podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, wnosząc o zmianę decyzji ZUS z 21.10.2022 r. i przyznanie prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu tego pisma skarżący m.in. dodatkowo podniósł, że ZUS odmawiając prawa do emerytury pomostowej opiera się wyłącznie na świadectwie pracy wystawionym błędnie przez (...) S.A. (aktualnie (...) S.A.) nie badając okoliczności faktycznych niniejszej sprawy. Wyjaśnił, że zwrócił się do (...) S.A. o sprostowanie świadectwa pracy i dostosowanie go do wymogów ZUS. W załączeniu złożył sprostowane świadectwo, wyjaśniając, że w tymże sprostowanym świadectwie (...) S.A., zapewne z uwagi na oczywistą omyłkę pisarską, nie uwzględnił okresu wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach od 1.10.1995r. do 31.05.2000 r., wobec czego 29.12.2022 r. zwrócił się ponownie do (...) S.A. o uwzględnienie wskazanego czasokresu w świadectwie pracy. Zaznaczył, że niezwłocznie po otrzymaniu prawidłowego świadectwa zobowiązuje się do jego przesłania do Sądu.

Ponadto powołał się na stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 9 czerwca 2021 r., III AUa 1071/20, zgodnie z którym osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych. Konkludował, że z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

(pismo procesowe wnioskodawcy z 5.01.2023 r. k. 12-14)

W odpowiedzi na w/w pismo wnioskodawcy pozwany oświadczył pismem z dnia 26.01.2023 r. , że po złożeniu sprostowanego świadectwa pracy dokona ponownej analizy wniosku skarżącego.

(pismo procesowe ZUS z 26.01.2023 r. k. 30)

Na rozprawie z 9.05.2023 r., bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku, wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej, precyzując, że wnosi o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 października 1979 roku do 30 września 1995 roku oraz od 1 października 1995 roku do 31 maja 2000 roku w (...) ostatnia nazwa to (...) S.A. (...) w Ł., gdzie pracował na stanowisku montera-kierowcy do 1986 roku, a później na stanowisku na instruktora, a także w firmie handlowej (...) sp. z o.o. od 29 marca 2005 roku do 31 grudnia 2007 roku, gdzie pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. Powód oświadczył, że po 2008 roku nie wykonywał żadnej pracy w warunkach szczególnych, dodając, że nie sprawdzał czy w/w stanowiska pracy są wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych.

Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

(stanowiska stron – e-prot. z 9.05.2023 r.: 00:01:07, 00:01:15, 00:01:24, 00:23:51, 00:25:06)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca - A. Z., urodzony (...), z zawodu jest technikiem samochodowym, kierowcą. (okoliczności bezsporne)

W dniu 21 września 2022 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. (wniosek k. 1-4 akt ZUS).

Wnioskodawca w toku postępowania przed organem emerytalnym udowodnił bezspornie posiadanie łącznego stażu ubezpieczeniowego ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (okoliczność bezsporna)

W okresie od 9.08.1979 r. do 31.10.2003 r. wnioskodawca pracował w (...) S.A. Zakład (...) (od 1.01.2014 r. w/w zakład pracy zmienił nazwę na (...) S.A. w W.). Od dnia 1.10.1979 r. ubezpieczony wykonywał w w/w zakładzie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku kierowcy – montażysty, na którym pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz wykonywał prace: montaż ,

konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych. Od 11.06.1982 r. został powołany do (...) Wojskowej, którą pełnił do 9.04.1984 r. Po odbyciu służby wojskowej powrócił 1.05.1984 r. do pracy w w/w zakładzie pracy na to samo stanowisko pracy, na którym nadal wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony. Od 1.10.1995 r. do dnia 31.05.2000 r. pracował w pełnym wymiarze czasu na stanowisku instruktora a jego praca polegała na montażu, konserwacji i remoncie linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych. W dniu 30.09.1996 r. odwołujący uzyskał uprawnienia do obsługi żurawi w samochodzie specjalistycznym S. (...). Wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych od 23.01.1995 r. do 31.05.1995 r. oraz od 1.10.1995 r., a następnie od 1.09.2001 r.

(zeznania wnioskodawcy e-prot. z 9.05.2023 r.:00:01:24-00:15:36 w zw. z 00:22:59, świadectwo pracy wykonywania prac w szczególnych warunkach z 13.01.2023 r. k. 37, dokumentacja zawarta w oryginalnych aktach osobowych ubezpieczonego załączonych do akt sprawy, a w nich w części B: umowa o pracę k. 1 a.o., karta obiegowa k. 2, 5-6 a.o., karta obiegowa zmiany k. 15 a.o., świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia k. 20 a.o., podanie z 20.02.1990 r. karta nienumerowana a.o., angaż z 1.09.1990r. karta nienumerowana w a.o., angaż z 1.05.1990r. karta nienumerowana w a.o., angaże z 12.01.1994r., z 29.04.1994 r., z 7.07.1994 r., z 1.01.1995., z 9.03.1995 r., z 28.08.1995 r. karty nienumerowane w a.o., pismo w sprawie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych z 23.01.1995 r., z 27.01.1995 r., z 31.05.1995 r., z 30.05.1995 r., z 9.10.1995 r. karty nienumerowane w a.o., podanie w sprawie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych z 2.10.1995 r. karta nienumerowana a.o., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 6.03.1996 r. karta nienumerowana a.o., angaż z 17.04.1997 r. karta nienumerowana a.o., pismo z 11.09.1997 r. karta nienumerowana a.o., angaż z 23.10.1997r. karta nienumerowana a.o., angaż z 22.01.1999 r. k. 71 a.o., angaż z 1.03.1999 r. k. 72 a.o., ocena pracownika z lipca 1997 r. karta nienumerowana a.o., angaże z 14.04.1998 r., z 2.06.1998 r., z 26.05.1998 r., z 1.07.1998 r. karty nienumerowane a.o., karta zadań, uprawnień i odpowiedzialności pracownika karta nienumerowana z 4.11.1998 r. a.o., angaż z 8.12.1998 r. karta nienumerowana a.o., oświadczenie z 13.01.1999 r. karta nienumerowana a.o., angaż z 1.04.1999 r. k. 74 a.o., angaż z 3.03.2000 r. k. 81 a.o., angaż z 1.06.2000 r. k. 84 a.o., karta stanowiska pracy k. 85 a.o., oświadczenie k. 87 a.o., angaż z 14.07.2000 r. k. 88 a.o., angaże k. 92-93 a.o., oświadczenie k. 95 a.o., angaż w sprawie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych k. 96 a.o., angaż z 14.12.2001 r. k. 99 a.o., angaż z 2.05.2002 r. k. 100 a.o., angaż z 6.08.2002 r. k. 101 a.o., zaświadczenie z 18.03.2003 r. karta nienumerowana a.o., kserokopia książeczki wojskowej karta nienumerowana a.o., kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych z 25.02.2003 r. karta nienumerowana a.o., zaświadczenie na druku (...) z 17.03.2003 r. karta nienumerowana a.o., w części A: oświadczenie k. 8 a.o., pismo z 13.12.1991 r. k. 37 a.o., określenie wykonywanych czynności z 18.02.1993 r. karta nienumerowana a.o., ankes z 18.02.1993 r. karta nienumerowana a.o., szczegółowy podział czynności z 3.10.1994 r. karta nienumerowana a.o., szczegółowy podział czynności i uzupełnienie do szczegółowego podziału czynności z 12.01.1996 r. karta nienumerowana a.o., pisemne oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę z 15.05.2003 r. karta nienumerowana a.o., porozumienie dotyczące wypowiedzenia umowy o pracę z 30.06.2003 r. karta nienumerowana a.o., pisemne rozwiązanie umowy o pracę z 30.06.2003 r. karta nienumerowana a.o., świadectwo pracy z 2.02.2004 r. karta nienumerowana a.o., karta obiegowa karta nienumerowana a.o., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 31.12.2003 r. karta nienumerowana a.o.)

Zgodnie ze świadectwem pracy wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13.01.2023 r. wystawionym przez (...) S.A. w W. (poprzednia nazwa do 31.12.2013 r. (...) S.A. w W.) wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. (...) w Ł. w okresie od 9.08.1979 r. do 31.12.2003 r. i w tym czasie:

- w okresie od 1.10.1979 r. do 30.09.1995 r., z wyłączeniem okresów nieskładkowych po dniu 14.11.1991 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych) pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów wymienionych w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8,

poz. 43) na stanowisku kierowca, co odpowiada stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymienionym w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16.05.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dziennik Łączności Nr 3, poz. 32);

- w okresie zatrudnienia od 1.10.1979 r. do 31.05.2000 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace montaż, konserwacja i remonty linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych wymienione w wykazie A, Dział VIII, poz. 20 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43) na stanowisku instruktora, zadania wykonywane na tym stanowisku odpowiadały zadaniom stanowiska instruktor techniczny, które jest wymienione w wykazie A, Dział VIII, poz. 20, pkt 8 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16.05.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dziennik Łączności Nr 3, poz. 32).

W w/w świadectwie potwierdzono, że służbę wojskową wnioskodawca odbył w okresie od 11.06.1982 r. do 9.04.1994 r.

Jednocześnie pracodawca w przedmiotowym świadectwie stwierdził, że anuluje świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 31.12.2003 r. oraz z 13.12.2002 r.

(świadectwo pracy wykonywania prac w szczególnych warunkach z 13.01.2023 r. k. 37)

W Firmie Handlowej (...) sp. z o.o. wnioskodawca pracował od 29 marca 2005 roku do 31 grudnia 2007 roku, jako kierowca samochodu ciężarowego w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony w tym czasie kierował samochodem ciężarowym marki M. (...) o masie powyżej 16 ton, którym przewoził płyty meblowe, a także kierując ciągnikiem siodłowym A. z naczepą, na której przewoził płyty meblowe. W tym okresie zatrudnienia wnioskodawca rozwoził również w/w samochodami towar za granicę, tj. na Ukrainę, do Niemiec, W., Holandii. Wszystkie samochody miały powyżej 12 ton.

(zeznania wnioskodawcy e-prot. z 9.05.2023 r.:00:01:24-00:15:36 w zw. z 00:22:59, świadectwo pracy z 31.12.2007 r. k. 12 akt ZUS, pismo Firmy Handlowej (...) sp. z o.o. z 3.01.2023 r. k. 36)

W świadectwie pracy z 31.12.2007 r. Firma Handlowa (...) sp. z o.o. w Ł. potwierdziła, że wnioskodawca w okresie od 29 marca 2005 r. do 31 grudnia 2007 r. był zatrudniony w tym zakładzie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego i wykonywał w tym okresie pracę w szczególnych warunkach wymienioną w Dziale VIII, pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r.

(świadectwo pracy z 31.12.2007 r. k. 12 akt ZUS)

W piśmie z 3.01.2023 r. w/w pracodawca oświadczył, że stanowi ono integralny załącznik do w/w świadectwa pracy z 31.12.2007 r. i podał, że zapis z pkt 8 ust. 4 zastępuje brzmieniem „wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od 29.03.2005 r. do 31.12.2007 r. w pełnym wymiarze czasu pracy Wykazu A, Dział VIII, poz. 2 rozporządzeni Rady Ministrów z 7 dnia .02.1983 r.”.

(pismo Firmy Handlowej (...) sp. z o.o. z 3.01.2023 r. k. 36)

W firmie (...) z siedzibą w Ł. wnioskodawca pracował od 12.12.2007 r. do 31.12.2009 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca i w tym czasie kierował busem F. (...). Była to usługa dla Poczty Polskiej.

Po zakończeniu pracy w M. ubezpieczony został zatrudniony w Poczcie Polskiej jako kierowca samochodu ciężarowego o całkowitej ładowności do 3,5 tony. Wnioskodawca rozwoził pocztę między placówkami poczty.

(zeznania wnioskodawcy e-prot. z 9.05.2023 r.:00:01:24-00:15:36 w zw. z 00:22:59, świadectwo pracy z 31.12.2009 r. k. 13 akt ZUS)

Po 2008 roku wnioskodawca nie wykonywał żadnej pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna, a nadto przyznana przez wnioskodawcę – zeznania wnioskodawcy e-prot. z 9.05.2023 r.:00:01:24-00:15:36 w zw. z 00:22:59)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów zalegających w aktach sprawy oraz aktach ZUS-owskich, a także w załączonych oryginalnych aktach osobowych wnioskodawcy. Sąd uwzględnił też wiarygodne zeznania odwołującego, albowiem nie noszą one znamion konfabulacji, a nadto znajdują potwierdzenie w załączonych do akt dokumentach. Dodać należy, że zeznania wnioskodawcy nie były w toku procesu podważane przez stronę przeciwną.

Sąd pominął na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, uznając, że zmierzał on jedynie do przedłużenia postępowania, gdyż okoliczności jakie skarżący zamierzał wykazać w ten sposób dotyczyły udowodnienia, że ubezpieczony w obu spornych okresach wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach FUS i rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. Skoro zaś sam wnioskodawca wprost przyznał, że po 2008 roku nie wykonywał żadnej pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych - przeto wykazanie w/w okoliczności nie miało żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie. Dla uznania, że odwołanie jest zasadne w takim stanie rzeczy wnioskodawca musiałby zatem wykazać, że do 1.01.1999 r. wykonywał co najmniej przez 15 lat pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy pomostowej, a tego nie udowodnił ani przed organem rentowym, ani w niniejszym procesie, albowiem żadne ze stanowisk na których pracował w badanych okresach nie zostało wymienione przez ustawodawcę w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych. Stan faktyczny ustalony w oparciu i zgodnie z zeznaniami wnioskodawcy wskazywał zatem, iż nie spełnił on przesłanek do nabycia prawa do emerytury pomostowej wobec braku pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 164), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;

2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) **w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.**

A zatem stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze **z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych** (zob. m.in. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, LEX 1441543, wyrok SA w Białymstoku z 9.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 7.11.2013 r., III AUa 343/13, L.).

W przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia tylko wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ww. ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ww. ustawy) w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów. Zgodnie bowiem z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która (pkt 1) choć po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy, to (pkt 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 oraz art. 5-12 ustawy oraz (pkt 3) po dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy. Dodać jednak należy, że nie realizuje przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wykazanie okresów pracy, które nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. **Nie wystarczy zatem wykazanie wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem konieczne jest także, aby praca ta była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych** (por. wyrok SA Szczecin z 14 stycznia 2014 r., III AUa 577/13, L.). **Innymi słowy, brak jest podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być dziś tak kwalifikowany. Oznacza to, że wykonywanie przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jest warunkiem koniecznym nabycia prawa do emerytury pomostowej** (zob. wyrok SA w Łodzi z 2 lutego 2016 r., III AUa 523/15, L., wyrok SA w Łodzi z 26 kwietnia 2017 r., III AUa 606/16, L.).

Powyzsza linia orzecznicza jest zgodna z powołanym przez skarżącego stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 9 czerwca 2021 r., III AUa 1071/20, w którym Sąd stwierdził, że osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Myli się skarżący, że taki wypadek zaistniał w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy pomostowej, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do daty urodzenia (po dniu 31 grudnia 1948 r.), wieku, lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnia jednak warunku co do posiadania okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, bądź wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tejże ustawy.

Wnioskodawca w badanych okresach pracował w (...) jako kierowca samochodów ciężarowych oraz jako monter przy montażu, konserwacji i remoncie telefonicznych linii kablowych napowietrznych, a następnie jako instalator, zaś w Firmie Handlowej (...) Sp. z o.o. jako kierowca samochodu ciężarowego.

Powyższe prace zostały wymienione w wykazie A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm), albowiem w dziale VIII **W transporcie i łączności**, Transport, poz. 2 została wymieniona praca kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony, w dziale VIII, poz. 20 wymieniono: montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych.

Podkreślić jednak należy, że prace te nie stanowią pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu nowych przepisów, to jest art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 tej ustawy).

Prace we wskazanym wyżej charakterze nie zostały ujęte ani w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, jako prace na stanowiskach w szczególnych warunkach ani w załączniku nr 2 do ustawy jako prace na stanowiskach w szczególnym charakterze.

Wskazania w tym miejscu wymaga jak już wyżej wspomniano, że art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje nabycie prawa do emerytury pomostowej dla osoby, która spośród wymienionych warunków nabycia tego prawa nie spełnia tak jak ubezpieczony jednego z nich, a mianowicie nie pracuje w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze określonym w ustawie o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r. Osoba taka musi jednak mieć wypracowany staż pracy przed dniem 31 grudnia 2008 r. w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze, które za takie uznaje ustawa o emeryturach pomostowych (załączniki nr 1 i 2 do tej ustawy), a nie ustawa o emeryturach i rentach z FUS.

W tej sytuacji należy przyjąć, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 Ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ wykazane przez ubezpieczonego okresy pracy nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu Ustawy o emeryturach pomostowych.

Natomiast warunek legitymowania się na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS jest warunkiem do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ***tj. dla osoby, która po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.***

Podkreślić należy, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał jako pracownik pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, co sam wprost przyznał, a zatem nie spełnia on warunku ustalenia prawa do emerytury pomostowej z art. 4 Ustawy o emeryturach pomostowych.

Nie jest też możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 Ustawy o emeryturach pomostowych, skoro prace wykonywane przez wnioskodawcę w obu badanych okresach nie były ani pracami w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych.

W załączniku nr 1 i 2 do Ustawy o emeryturach pomostowych do kategorii prac w szczególnych warunkach zaliczono 40 rodzajów prac, zaś do kategorii prac w szczególnym charakterze – 24 rodzaje prac. Oznacza to istotne ograniczenie zakresu podmiotowego prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w porównaniu z regulacją zawartą w art. 32 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS lub prac wynikających z wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. (dz. U z 1983 r. nr 8, poz. 43 z późn. zm.)

Odnosząc się do przytoczonej przez skarżącego argumentacji na rozprawie odnośnie do zgodności takiej regulacji z Konstytucją RP, Sąd pragnie wskazać, że zgodność pominięcia przez ustawodawcę niektórych rodzajów prac w katalogach prac uprawniających do emerytury pomostowej z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa była już przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego np. w wyroku z dnia 25.11.2010 r. K 27/09 (publ. OTK-A 2010 z. 9, poz. 109), w którym stwierdził, że nie narusza konstytucyjnej zasady równości wobec prawa pominięcie w definicji prac w szczególnych warunkach zawartej w art. 3 ust. 1 i 2 oraz 3 Ustawy o emeryturach pomostowych oraz w załączniku nr 1 i 2 tej Ustawy min. czynników fizycznych i chemicznych, czy pracy w warunkach narażenia na zapylenie, promieniowanie jonizujące i działanie pól elektromagnetycznych. (por. wyrok TK z 3.03.2011 r., K.23/09, OTK 2011 z. 2, poz. 8 czy 16.03.2010 r., K. 17/09, OTK –A z 2010 r., z. 3, poz. 21).

Podkreślić zaś należy, że przepisy przewidujące prawo do emerytur pomostowych są przepisami szczególnymi, stanowiącymi wyjątek od przepisów dotyczących prawa do emerytury powszechnej, ich wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna, podlegają one wykładni ścisłej.

W świetle wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2005 r., I UK 104/05 ((...) z (...)), który Sąd Okręgowy w niniejszym składzie w pełni podziela, „przepisy prawa ubezpieczenia społecznego mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Tworzą system prawa ścisłego, zamkniętego. Nie mogą być interpretowane rozszerzająco, zwłaszcza przy zastosowaniu wykładni aksjologicznej.“

Wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu w toku działalności orzeczniczej, a to oznacza, że cech pracy o szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach nie mogą posiadać inne prace, chociażby zbliżone rodzajowo, których sposób wykonania i jakość mogły obniżyć się z wiekiem (zob. m.in.: wyrok SA w Szczecinie z 14.05.2015 r., wyrok SA w Szczecinie z 23.01.2014 r., III AUa 604/13, LEX nr 1441544, III AUa 715/14, LEX nr 1843148, wyrok NSA w W. z 19.12.2014 r., I OSK (...), LEX nr 1771927, wyrok SA w Białymstoku z 14.05.2014 r., III AUa 1850/13, LEX nr 1463774).

Z uwagi na powyższe nie są dopuszczalne żadne odstępstwa od treści przepisów cytowanej wyżej ustawy o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawca nie może zatem nabyć prawa do emerytury pomostowej na podstawie cytowanych wyżej przepisów.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne, uznając tym samym prawidłowość zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 21.10.2022 r.